cahit sıtkı tarancı

otuz beş yaş

on dördüncü basılış

Varlık yayınları

OTUZ BEŞ YAŞ

CAHİT SITKI TARANCI

OTUZ BEŞ YAŞ

ON DÖRDÜNCÜ BASILIŞ

VARLIK YAYINLARI A. Ş.
Cağaloğlu Yokuşu 40, İstanbul

BÜYÜK ESERLER KİTAPLIĞI : 21

Bu kitabın ilk baskısı ağustos 1946'da, 2. baskısı ekim 1948'de, 3. baskısı nisan 1952'de, 4. baskısı şubat 1954'te, 5. baskısı temmuz 1956'da, 6. baskısı kasım 1956'da, 7. baskısı aralık 1957'de, 8. baskısı nisan 1960'ta, 9. baskısı ağustos 1964'te, 10. baskısı ekim 1967'de, 11. baskısı mart 1971'de, 12. baskısı kasım 1974'de, 13. baskısı temmuz 1977'de yapılmıştır.

Kapak düzeni : S. MADEN

Varlık Yayınları A.Ş., sayı : 47
İstanbul'da Kurtiş Matbaası'nda dizilmiş,
Erenler Matbaası'nda basılmıştır.
Mart, 1982

GÜN EKSİLMESİN PENCEREMDEN

Ne doğan güne hükmüm geçer,
Ne halden anlıyan bulunur;
Ah aklımdan ölümüm geçer;
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.

Ve gönül Tanrısına der ki:
— Pervam yok verdiğin elemden;
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden!

KULAK VER Kİ...

Kulak ver ki havasında bahçemizin
Gök maviliğinden, dal yeşilliğinden
Bir türkü söylenmede kendiliğinden;
Nasıl dinlersen öyle, şen veya hazin.

Kulak ver, dolaşan ruhumuzu tel tel;
Dallardaki tomurcukları ürperen
Bir türkü söylenmede kendiliğinden;
Dinledikçe ömrün artar, öyle güzel!

GÜNDÜZ

Ey sâkin suları karıştıran el,
Balıklara huzur vermiyen dalgıç,
Ey zenginle fakir, çirkinle güzel
Arasında keskin parlıyan kılıç.

Gündüz, ey sızlıyan kalb, ağrıyan diş,
Ey yaşamaktaki tükenmez tasa,
Git sor niçin sana düşman kesilmiş,
Geceden geceye uçan yarasa.

MADEMKİ VAKİT AKŞAM

Mademki vakit akşam,
Madem ne evim barkım,
Ne de bir tek âşinam,
Açılsın gizli sofram,
Gelsin kadehte rakım,
Dostum, neşem ve şarkım!
Mademki vakit akşam!

DENİZ

Bu akşam vakti deniz,
O bütün hasretimiz,
Sanki gelmiş de dile,
Nedametin sesiyle,
Çarparak kayalara,
Çarparak kafalara,
Yetmez mi, diyor deniz,
Karada çektiğiniz?

PERİŞAN SOFRA

Öldü; ne rüzgârlar girdi içeri,
Ne bir kuş havalandı pencereden
Öldü; kimse görmedi melekleri;
Sorma nasıl habersiz gitti giden.

Bir uzun sefere çıktı, diyorlar;
Gemiyi gören var mı? hani deniz?
Sen gittin, soframız oldu târumar;
Doğan günü yadırgıyor hâlimiz.

MEZARLIK

Ve şehrin şenliğine karşılık
Susar servileriyle mezarlık.
Susar ve hatırlar: — Bu kırık
Aynadaki hazin perişanlık

Sizindir, siz gafil, siz bihaber
İnsanlar bilseydiniz ne bekler
Bir gün açmak için bu çiçekler;
Ölülerin sükûnu çiçekler!

SAYIKLAYAN AĞAÇ

Güzü duymıya görsün ağaç,
Artık her günü bir işkence;
Bir hayale dalar her gece,
Başındaki gök ürperen bir taç.

Göz kırparken ona yıldızlar,
Baharında sanıp kendini
Çağırır eski bülbüllerini
Ağaç pırıl pırıl sayıklar.

SANATKÂRIN ÖLÜMÜ

Gitti gelmez bahar yeli;
Şarkılar yarıda kaldı.
Bütün bahçeler kilitli;
Anahtar Tanrıda kaldı.

Geldi çattı en son ölmek.
Ne bir yemiş, ne bir çiçek;
Yanıyor güneşte petek;
Bütün bal arıda kaldı.

SERENAD

Kimdir bana gülümsiyen yeşillik balkonundan
Demek gecelerden sonra nihayet gün doğuyor.
Bir gülüşündür gençliğimi döndürdü yolundan;
Yanan şu alnım elinin gölgesiyle soğuyor.

Güzelsin ya, ne olursan ol, girdin hikâyeme;
Çok değil evi barkı terkedip sana uyduğum,
Ancak sen tâzelikte gül yaraşır pencereme;
Uykusuz gecelerimde kokusunu duyduğum.

İğil bak suya, ordadır güzelliğin, gençliğim.
Sen gel beni dinle, günlerimiz heba olmasın.
Yorgun başımı göğsünde emniyette bileyim;
Artık taslarımız ayrı çeşmelerden dolmasın.

KORKTUĞUM ŞEY

Gün çekildi pencerelerden;
Aynalar baştan başa tenha.
Ses gelmez oldu bahçelerden;
Gök kubbesi döndü siyaha.

Sular kesildi çeşmelerden;
Nerden dolacak bu tas nerden,
Nergislerin açtığı yerden
Ey kuş uçurtmıyan ejderha?

Ne yarden geçilir, ne serden;
Korkuyorum bu gecelerden.
Bel bağladığım tepelerden
Gün doğmıyabilir bir daha.

MEMLEKET İSTERİM

Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun.

Memleket isterim
Ne başta dert ne gönülde hasret olsun;
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun.

Memleket isterim
Ne zengin fakir ne sen ben farkı olsun;
Kış günü herkesin evi barkı olsun.

Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun;
Olursa bir şikâyet ölümden olsun.

ŞAŞIRDIM KALDIM

Şaşırdım kaldım nasıl atsam adım;
Gün kasvet gece kasvet.
Bulutlar, sisler içinde bunaldım;
Gök mavisine hasret.

Olmuyor seni düşünmemek Tanrım,
Ummamak senden medet.
Suyun dibine vardı ayaklarım;
Suyun dibinde zulmet.

Kalmadı ümidin soluk ve cılız
Işığında bereket.
Ve ölüm, kapımda kişner, sabırsız
Bir at oldu nihayet.

ÖLÜM

I

Sözünde durmadı mavi gökler;
Gün kararıyor gitgide ölüm.
Akşam yeli nedameti söyler;
Nedamet yer etti bende ölüm.

Ne yapsam, gün doğmuyor gönlümce;
Sudur akar kendi bildiğince,
Hangi pencereye koşsam gece;
Gitmiyor bu can bu tende ölüm.

Ne vefasız geçmişten hayır var,
Ne gelecekler imdada koşar,
Çoktandır tekneyi aldı sular;
Çoktandır ümitler sende ölüm.

ÖLÜM

II

Ey kurumaz menbaı sükûtun,
Işığı güneşten zinde ölüm,
Altında şu alçalan bulutun.
Sendedir umduğum müjde ölüm.

Aynada zifirî bir gecedir,
Bütün zulüm bu suçsuz kalbedir,
Sabır tesbihim kopmak üzredir.
Ne gün kalkacak bu perde ölüm?

Ne gün aslına dönecek bu ten?
— Taş, toprak, çiçek, su veya maden —
Ruha ebediyeti vadeden
Efsanevi yalan nerde ölüm?

ŞUBAT GÜNÜ

Kim ne bilsin neydi beni uyutan?
Uyanmadığım o sabah uykudan.

Henüz yaşıyordum yeniden yeni
Bir şubat gününün güzelliğini.

Türkü kalmasın diye söylenmedik,
Bendim o yağan kar, âsude şenlik,

Dağlara, ovalara, şehirlere;
Sevgilinin hülyalarına göre.

HER GÜNKÜ ŞARKIM

Şehirde bu kasvet,
Rüzgârda bu dâvet,
Enginde hürriyet,
Serde gençlik varken,
Beyaz açılırken
Bu mavi sularda
Her gün binbir yelken,
Âni bir kararda,

Edip şehre veda,
Niçin acep niçin
Sen de bir geminin
Yolcusu değilsin?
Şehirde bu kasvet,
Rüzgârda bu dâvet,
Enginde hürriyet,
Serde gençlik varken.

HÀTIRALAR

Bilmem ki hâtıralar,
Ne istersiniz benden,
Gelir gelmez sonbahar?

Bu kanad çırpış neden?
Cama vuracak ne var
Ey eski hâtıralar?

Sanmayın güller açar,
Bülbül değildir öten;
Bu rüzgâr başka rüzgâr.

Ne istersiniz benden,
Bilmem ki hâtıralar,
Gelir gelmez sonbahar?

GENÇLİK BÖYLEDİR İŞTE

İçimi titreten bir sestir her gün.
Saat her çalışında tekrar eder:
«Ne yaptın tarlanı, nerde hasadın
Elin boş mu gireceksin geceye?
Bir düşünsen: yarıyı buldu ömrün.
Gençlik böyledir işte, gelir gider;
Ve kırılır sonunda kolun kanadın;
Koşarsın pencereden pencereye.»

Ah o kadrini bilmediğim günler,
Koklamadan attığım gül demeti,
Suyunu sebil ettiğim o çeşme,
Eserken yelken açmadığım rüzgâr!
Gel gör ki, sular batıya meyleder,
Ağaçta bülbülün sesi değişti,
Gölgeler yerleşiyor pencereme;
Çağınız başlıyor ey hâtıralar.

ÖLÜMDEN SONRA

Öldük, ölümden bir şeyler umarak.
Bir büyük boşlukta bozuldu büyü.
Nasıl hatırlamazsın o türküyü,
Gök parçası, dal demeti, kuş tüyü,
Alıştığımız bir şeydi yaşamak.

Şimdi o dünyadan hiçbir haber yok;
Yok bizi arıyan, soran kimsemiz.
Öylesine karanlık ki gecemiz,
Ha olmuş ha olmamış penceremiz;
Akar suda aksimizden eser yok.

GECE ŞARKISI

Âlemde gündüz gönlüme işkencedir;
Bence bayram ufukta gün bitincedir.

Günün geçit vermez karlı dağlarını
Sanki sihirbaz bir el eritincedir.

Bütün gün beklediğim bahar ki gece,
Gökte yıldızların da ümidincedir.

Yollar, yollar da nihayet içime denk,
Sonsuzlaşarak başı boş gidincedir.

Ben ister güleyim, ister ağlıyayım,
Sesimi yalnız kendim işitincedir.

Âlemde gündüz gönlüme işkencedir;
Bence bayram ufukta gün bitincedir.

ALLAH'I ARARKEN

Bilirim ne yapsam hata,
Yanlış attığım her adım;
Ellerim elma dalında;
Âdem'le Havva ecdadım.

Belli ne birdir ne iki;
Günahım başımdan aşkın.
Yarab sen de bilirsin ki
Bir sen varsın bana yakın.

Yaşaran gözlerime bak,
Ben yalan söylemek bilmem,
Herşeyim güneşte çıplak;
Nedamet bende cehennem.

Ben ne geceleyin yıldız,
Ne kelebeğim gündüzün.
Bana ben gibi riyâsız
Yüzün gerek Yarab yüzün.

Boş değil ettiğim niyaz
Halden bilmiyor kimseler,
Dost mu düşman mı tanınmaz,
Suda oynıyan çehreler.

Gitmekle bitmiyor umman;
Sular azgın, tekne delik.
Ah bu dağlar, ah bu dumanl
Yolunu şaşırdı geyik.

Gün yoktur geçsin tasasız;
Geceler dersen Kerbelâ.
Sanırım her düşen yıldız
Göğsümden kopan vaveylâ

Merhem tutmuyor yarada;
Kırıldı kolum kanadım.
Gençliğim gitti arada.
Ah neden sonra anladım.

Ben de, senden gayri hasret
Değmez gözyaşı dökmeğe,
Medet büyük Allalı medet,
Kulunu saran geceye.

BİR UYKUSUZLUK GECESİ

Yalnız geçen ömrün bir uykusuzluk gecesi,
Çekmişken aynalar beni müthiş bir sorguya.
Birdenbire kalbi titreten bir bülbül sesi,
Dağ ardında doğan mehtap gibi vurdu suya.

Mehtabın izinde gemiler geldi açıktan,
Âşina sallanan mendillere koştum; yer yer
Gür çemenler gibi fışkırıyor karanlıktan,
Kökleri kurumuş sandığım o güzel günler.

DESEM Kİ...

Desem ki vakitlerden bir Nisan akşamıdır.
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor.
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini,
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim.
Senden kopardım çiçeklerin en solmazını.
Toprakların en bereketlisini sende sürdüm.
Sende tattım yemişlerin cümlesini.

Desem ki sen benim için,
Hava kadar lâzım,
Ekmek kadar mübarek,
Su gibi aziz bir şeysin:
Nimettensin, nimettensin!
Desem ki...
İnan bana sevgilim inan.
Evimde şenliksin, bahçemde bahar;
Ve soframda en eski şarap.
Ben sende yaşıyorum,
Sen bende hüküm sürmektesin.
Bırak ben söyliyeyim güzelliğini,
Rüzgârla, nehirlerle, kuşlarla beraber.
Günlerden sonra bir gün.
Şayet sesimi farkedemezsen,
Rüzgârların, nehirlerin, kuşların sesinden
Bil ki ölmüşüm.
Fakat yine üzülme, müsterih ol;
Ve neden sonra
Kabirde böceklere ezberletirim güzelliğini,
Tekrar duyduğun gün sesimi gökkubbede,
Hatırla ki mahşer günüdür
Ortalığa düşmüşüm seni arıyorum.

SULH BİR HÂTIRA OLDU

Böyle mi gelecektin Eylül? Farkında mısın,
Ne başka bir sonbahara verdin bahçemizi.
Neler savrulmadı bilsen yapraklardan evvel!
Bu sefer ne olduysa biz insanlara oldu.

Daha doymamıştık son yemişlerine yazın:
Kuşlardı, çiçeklerdi besliyen neşemizi.
Gün sâkindi, gece yıldızlı, yaşanmak güzel!
Geçen yaz mevsimiyle sulh bir hâtıra oldu.

ÇİLİNGİR SOFRASI

Otur ki sandalye hatırlasın
Sandalye olduğunu.
Masa da unutur masalığını
Elini komasan üstüne.
Bakışlarını ayırmağa gelmez,
Sürahi boşalır sonra suyundan.
Kadehim kadehim dediğin şey.
Dudağını değdirmedikçe kadeh değildir.
Mezeler de bilmez renklerini, lezzetlerini,
Çatalını dokundurmazsan.
Fakat farkında mısın ki?..

BİR HARİTAM VARDI BENİM

Karalı ve denizli ve renk renk memleketli,
Mektep hâtırası bir haritam vardı benim.
İnsanları şen, bacaları âsude tüter
Ne güzel bir dünyam vardı, tanıyamaz oldum,
Karalı ve denizli ve renk renk memleketli.

Ağla gözüm ağla haritam kan içinde.
Kabil'in akıttığı kanmış durulmazmış;
Dünyamıza karanlık bir vahdet getiriyor;
Cümlemize, cümlemize mihnet getiriyor.
Ağla gözüm ağla haritamız kan içinde.

İMKÂNSIZ DOSTLUK

Değil kardeşim, dal yeşil, değil, gök mavi değil,
Bilsen! Ben hangi âlemdeyim, sen hangi âlemde?
Aklından geçer mi dersin aklımdan geçen şeyler
Sanmam. Yıldız ve rüzgâr payımız müsavi değil.
Sen kendi gecende gidersin, ben kendi gecemde;
Vazgeç kardeşim, ayrıdır bindiğimiz gemiler!

KUŞLAR

Kuşlar gelir konar pencereme,
Penceremden kuşlar uçar gider,
Bu kanat sesleri, bu hengâme,
Kâh müjde olur kâh kara haber.
Tüylerinin renginden bilirim
Hangi kuş hangi iklimden gelir;
Aşkımı kuşlara sor sevgilim;
Öleceğim günü kuşlar bilir.

BU SABAH HAVA BERRAK

Bu sabah hava berrak;
Bu sabah herşey billûrdan gibi.
Gök masmavi bu sabah,
Güzel şeyler düşünelim diye.
Yemyeşil oluvermiş ağaçlar,
Bulutlara hayretinden.
Işıldıyor kanat seslerinden kuşların
İlk uçtukları günün altın sevinci.

Karlı daglardır sefere çıkmış,
Vadideki suyun şırıltısında.
Ben gülüm, ben karafil, ben de yasemin diyor,
Renk renk kokularla çiçekler,
Sahiplerinden memnun evlerin bahçelerinde.
Boy boy insan gölgeleri kımıldar
Güneşi içmiş kaldırımlarda.
Belli adım atışlarından,
İçlerinden geçen şey.
Bütün erkekler delikanlı,
Bütün kadınlar genç kız,
Fakirinde refah,
Hastasında sağlık.
Sorulsa çocuk bahçesi derim,
Karşı bayırdaki mezarlık.
Bu sabah hava berrak,
Bu sabah herşey billûrdan gibi.

BİR DE BAKTIM Kİ ÖLMÜŞÜM

Bir de baktım ki ölmüşüm!
Dünya sönmüş başucumda;
Bir türlü gözümden gitmez.

Ne gurbetlere düşmüşüm!
İsterdim ki avucumda!...
Kimse halim sual etmez.

Sorma nelerden olmuşum.
Nelere etmişim veda;
Böceklere gücüm yetmez.

BİZ NERDEYİZ SEVGİLİM?

Gecesi benden, mehtabı senden
Bir bahçesi var ki aşkımızın,
Mevsimlerdir dolaşırız, bitmez.

Kim demiş ki zamanla gül solar?
Bülbül hiç yorulur mu türküden?
Dilbersin işte, delikanlıyım.

Ne hikmettir bu Yarab, ne güzel!
Herhalde yeryüzünde değiliz;
Sahiden biz nerdeyiz sevgilim?

İNSAN OĞLU

Âdem'le Havva'dan geldiğim doğru;
Vuruldum bir kere elma dalına
Hâlâ aklımda o tufan yağmuru;
Şükür çıktığıma Nuh'un salına.

Ölmek varsa günün birinde gayri,
Göz nuru, el emeği, alın teri
Yaşadığım iyi kötü günleri
Değişmem hiçbir cennet masalına.

NÜ

Uykusuz gecemde bir kadın!
Gözlerinin ay ışığında
Vücudu kar beyazlığında;
Saçları bir hazine altın.

Ne ateşimden haberi var,
Ne bilir çıplak olduğunu;
Varlığını ve yokluğunu
Duymadan güzel ve bahtiyar!

ROBENSON

Robenson, akıllı Robenson'um,
Ne imreniyorum sana bilsen!
Göstersen adana giden yolu;
Başımı dinlemek istiyorum.

Ben gemi olurum, sen kaptan ol;
Yelken açarız bir sabah vakti.
Güneşte gölgemiz olur deniz.
Yolculuk! derken adamızdayız.

İsterdim tercümanım olasın,
Vahşi kuşlara ve çiçeklere
Tanıtasın beni balıklara,
Bizdendir diyesin benim için.

Ağaca çıkmasını bilirim.
Tanırım meyvanın olmuşunu;
Taş kırmak da gelir elimizden,
Ateş yakmak da, aş pişirmek de.

Robenson, hâlden bilir Robenson,
Adan hâlâ batmadıysa eğer,
Alıp götürsen beni oraya,
Deniz yolu kapanmadan evvel!

HASTAHANEDE ZİYARET GÜNÜ

Hastahanede ziyaret günü,
Âşina çehreler boliriyor
Koğuşun kapısında,
Anne telâşı, yâr heyecanı, dost tehalükü;
Çiçekler ve şeker kutuları.
Hangi hastanın yüzünü aydınlatırsan aydınlat,
Selâm sana.
Dışardan müjdeler getiren ışık demeti!
Cümlemizi sevindiriyorsun.

YANLIŞ BİLMESİNLER BENİ

Bahçem ağaçlardan, çiçeklerdendir.
Evim taştan yapılmış.
Annem kardeşim gibi severim
Ağaçları, taşları, çiçekleri
Hepsine dair hâtıralarım var,
Kimi acı kimi tatlı hâtıralar.
Bu ağaç servi olmadan,
Bu taşa kitabem yazılmadan,
Bu çiçek kabrime çelenk diye getirilmeden,
Söyleseniz beni onlara kuşlar,
Yanlış bilmesinler beni.

SILA

Gün bitti,
Akşam serinliğiyle başlıyor memleketim.
Doğduğum köy göründü;
Sâkin yıldızlariyle gittikçe yakınlaşan sema,
Dört nala kalktı atım sevincinden;
Uçaraktan gidiyorum sılaya.
Çocukluğumda uçurttuğum uçurtmalar olacak
Bacalara takılan şu beyaz bulutlar;
Belki de rüzgârda namaz bezidir,
Yüzüne hasret kaldığım anacığımın!
Herhalde beni bekliyenler var.

ÇOCUK BAHÇESİNDE GEZERKEN

Kırıldığını bildiğim halde
Ne diye çemberimi ararım?
Kursam işlemez oyuncaklarım:
El çocuğu uyur beşiğimde.

Ah yeniden başlamak hayata;
Çocukluğa, aşka ve sanata!

ÖYLE DALMIŞIM Kİ

Öyle dalmışım ki bu akşam üstü,
Komşu arsadır gözümde gökyüzü,

Ben dünyadan bihaber bir çocuğum;
Kayıp zıpzıplarımı arıyorum.

Koşun çocuklar, koşun komşu kızlar,
Avuçlarıma sığmıyor yıldızlar.

BİR ÖLÜNÜN ARDINDAN

Kabrime çiçek getirenlere gülerim;
Gafil kişilermiş şu insanlar vesselâm;
Bilmezler ki bu kabirle yoktur alâkam;
Ben o çiçeklerdeyim, ben bu çiçeklerim

BUGÜN HAVA GÜZEL

Bugün hava güzel,
Bugün içim içime sığmıyor.
Annemden mektup aldım,
Memlekette gibiyim.
Allaha çok şükür karnım tok;
Elimi uzatsam kahve fincanı dudaklarımdadır.

Kuşlar kaçmıyor benden;
Bir güvercin kanadında okşuyorum
Göklerin maviliğini.
Serçelerin cıvıltısiyle siniyor içime
Ağaçların yeşilliği.
Bulutların ipek gölgesi
Çocukların yüzünde hışırdıyor.
Çember çeviriyorum çocuklarla beraber
Elime çember almadan
Düşüncelerimi nura garkeden güneşe sor,
Bu Nisan rüzgârı da şahadet eder,
Bütün insanları kardeş biliyorum,
Cümlenin sağlığına duacıyım.
Şayet ölürsem,
Helâllaşmağa vakit kalmadan,
Hatırdan çıkarmayın beni;
Dünyaya benden selâm olsun.
Her nefes alış verişiniz.

AJANS DİNLERKEN

Vaktiyle gölgesinde dinlendiğimiz çınar,
Eski mahalle, vakıf çeşme, bakımsız cami,
Sakın zannetmeyin sizi garipsediğimi,
Bir güvercin hüznünde susan geçmiş zamanlar!
Affedin beni daldığım oluyorsa eğer,
Neyleyim gönlümce değil bu olup bitenler.

İLK CEMRE

Kar eriyivermiş, buz kırılmış;
Kuşlar gibi azâdolmuş sular,
Toprağa düşer düşmez ilk cemre.
Arzın bağrında bin yol açılmış,
Aktıkça akmış, şâdolmuş sular;
Dağ başlarından tâ denizlere.

YALAN

Ne var ki sanki park olduysa eski mezarlık?
Yalandır, yıllar falan geçmemiş aradan;
Sen bermûtat ondört yaşında, ben yirmi bir;
Güzelsen, âşıksam, alışmalısın artık.
Bahar geldi işte, düğünümüz ne zaman?
Ubeydullah efendi daha ölmemiştir.

GÜNDÜZ OLSUN

Bana doğruyu söyle deniz,
Bir kasdın olacak şüphesiz,
Kış yaz bu sahile çarpmaktan.
Balıklarının başı için
Nedir alıp veremediğin
Bu güzel, bu yosma topraktan?
Uğrunda serden geçtiğimiz;

Ne ateşlerden geçtiğimiz!
Bunca yıl boyunca asır,
Eksilmedi sesindeki sır,
Ey deniz! Ne demek istersin?
Bırak muamma konuşmayı,
Çıkar ağzındaki baklayı,
Bahtımız aydınlanıversin!
Gündüz olsun hilkatte gündüz!
Ne hâlimiz varsa görürüz.

ÖLÜM TEHLİKESİ

Hızla geç kalabalık caddeden;
Şoför milletine güven olmaz.
Çabucak sapıver sokağına;
Akşam karanlığı tekin değil.
Durma çal evinin kapısını,
Taş düşebilir komşu duvardan
Ben geliyorum demez ki ölüm
Kaza belâ adım başınadır
Kişi evde gerek akşamları;
Ölürse helâllaşarak ölür.

BUGÜN

Bugün masal değil,
Masaldan daha güzel, gerçek;
Bugün yeryüzünde olduğum gün!
Ayaktayım işte;
Asfalta amut,
Akasyaya muvazi,
İnsanlarla omuz omuza,
Kurtla kuşla aynı kaderde,

Gülden lâleden farksız,
Fâniliğinde ömrün;
Herkes gibi dertli,
Ümitli herkes kadar;
Ne de olsa memnun yaşamaktan.
Bak nasıl adım atıyorum,
Ilıklı içercesine,
Yâri öpercesine,
Sarhoş öylesine.
Kim bana söyliyebilir,
Bulutlar mı geçiyor başımın üstünden,
Ben mi gidiyorum bulutlar altında?

AFFET BİZİ LÂMBA

Öyle sarmaş dolaş olduk,
O kadar geçtik kendimizden
Lâmbayı söndürmeyi unutmuşuz,
Perdeleri çekmeyi de.
Meğersem sabah olmuş;
Gün pencereden bizi gözetler.

Cânım geceye veda etmek lâzım;
Günün gösterdiği yoldan gitmek lâzım,
Affet bizi lâmba,
Seni buralara kadar sürükledikse,
Geceki sarhoşluğumuza bağışla.
Vakitken dönsen memleketine;
Tutsak biz de her günkü yolumuzu,
Haydi uğurlar olsun.
Gecemiz sana emanet.

BUGÜN CUMA

Bugün cuma;
Büyükannemi hatırlıyorum,
Dolayısiyle çocukluğumu,
Uzun olaydı o günler!
Yere düşen ekmek parçasını
Öpüp başıma götürdüğüm günler!

O zaman inandığım gibi,
Sahiden bir öbür dünya varsa eğer,
Orada da cumaysa bugün,
Başında bulutlardan beyaz örtüsü,
Büyükannem namaz kılmaktadır,
Nâmahrem eli değmez seccadesinde;
Mekkei Mükerremeden getirilmiş.

Dilerim duasında unutmasın beni;
Günahkâr olduğumu hatırlıyarak.

BÜTÜN BİR YAZ

Şehit bahriyeliye fâtiha,
Dünyada barış duası,
Balıklara selâm oldu,
Deniz kızlarına serenad,
Minnet ve şükran güneşe,
Bütün bir yaz,
Edremit körfezinde gölgemiz.

BAHAR YELİ

Nihayet damlarda leylekler göründü,
Upuzun gagalarını takırdatan.
Vefasız sandığımız turnalar döndü;
Geçen yıl gittikleri meçhul diyardan.

Çiçek açmış ağaçlara bak ne güzel;
Gel bizim olsun serçelerin neşesi!
Gel seninle kırlara açılalım gel!
Neler vadetmiyor akar suyun sesi!

Şu yeşilliğin tâ sonuna gideriz,
Ne olduğumuzu unutuncayadek,
İstersen havadan sudan bahsederiz,
Yalnız adımlarımızla sevişerek.

Uzamağa başladı günler sahiden;
Güneşin batmak istemediği belli.
Eteğini havalandırarak esen
Kış boyunca düşündüğüm bahar yeli.

UÇTU UÇTU

Uçtu uçtu leylek uçtu,
Uçtu uçtu masa uçtu,
Uçtu uçtu Semahat uçtu,
Uçtu uçtu...?
Ne uçtu sanırsınız çocuklar?
Uçtu uçtu gençliğim uçtu.

PAYDOS

Paydos bundan böyle çılgınlıklara;
Sert konuşmağa başladı aynalar.
Yetişir koştum aşkın peşi sıra;
Bitirdi beni bu içki, bu kumar.

Ne saklıyayım gaflet ettiğimi?
Elimle batırmışım gençliğimi;
Binip bineceğim en güzel gemi!
Aldığını geri vermez dalgalar.

Meyhaneler, sabahçı kahveleri
Cümle eş dost, şair, ressam, serseri,
Artık cümbüşte yoksam geceleri,
Sanmayın tarafımdan ihanet var.

Yaş ilerliyor... Artık geçti bizden;
Kişi ev bark edinmeli vakitken,
Gün gelince biz değil miyiz ölen?
Cenazemiz yerde kalmasın dostlar!

ABBAS

Haydi abbas, vakit tamam;
Akşam diyordun işte oldu akşam,
Kur bakalım çilingir soframızı,
Dinsin artık bu kalp ağrısı.
Şu ağacın gölgesinde olsun;
Tam kenarında havuzun.

Aya haber sal çıksın bu gece;
Görünsün şöyle gönlümce.
Bas kırbacı sihirli seccadeye.
Göster hükmettiğini mesafeye
Ve zamana.
Katıp tozu dumana,
Var git,
Böyle ferman etti Cahit,
Al getir ilk sevgiliyi Beşiktaş'tan;
Yaşamak istiyorum gençliğimi yeni baştan.

AŞK

Açınca baharın dişi gülleri,
Bir başka rüzgâr eser bahçelerde.
Dinle çılgınca öten bülbülleri;
Sorma niçin düştüğünü bu derde.

De ki : —Aşktır sâdeden gönülleri;
Perişan, berbaddeden gönülleri.
Aşk söyletir en yanık türküleri,
Ay buluta girdiği gecelerde.

DALGIN ÖLÜ

Dün güzel bir kadın geçti
Kabrimin yakınından.
Doya doya seyrettim.
Gün hazinesi bacaklarını,
Gecemi altüst eden.
Söylesem inanmazsınız,
Kalkıp verecek oldum
Düşürünce mendilini;
Öldüğümü unutmuşum.

BEN AŞK ADAMIYIM

Dolaştığım denizlerce düşünüyorum,
Bineceğim son gemi değil midir
Hayır sahibi omuzlarda giden tabut.
Herkes gibi teselliye muhtaç olsaydım eğer
Derdim ki: «Elbet bir ağlıyanım olur benim de;
Ramazan geceleri Yâsin okuyanım,
Baharda kabrime menekşe getirenim de.»

Fakat bütün bunlar olmasa da olur,
Yine tasa etmem,
Yine kırılmam kimseye
Ben aşk adamıyım,
Sevmeğe geldim insanları,
Gönlümle, elimle, kafamla sevmeğe;
Hesapsız, karşılıksız,
Ayrılık gayrılık gözetmeden,
Gün gelip gidersem şayet,
Öyle severekten gideceğim ki,
Karanlık kıyılardan bile olsa,
Candan selâmlarım
Civarımdan geçecek gemileri;
Güneşli gemileri;
Şarkılı gemileri;
İçlerinde kendim varmışım gibi!

SU SESİ

Nasıl kızayım
Uykumu kaçırdığına,
Değirmene akan su!

Sesin öyle güzel ki,
Duymak isterdim
Öldükten sonra bile.

ÂKIBET

Selâ verildiğine göre,
Camiikebir minaresinde,
Günlerden cuma olmadığı halde,
Muhakkak ölü var mahallede.

İşte!
Olup olacağımız bu cenaze;
Geçiyor caddeden vakur ve sâde,
Dalgalar misâli omuzlar üzerinde.

İLK AŞK

Felek ne kadar kahretse kalbimize,
Zaman zaman hatırladığımız olur,
Hangi dilber ilk aşkı tattırdı bize;
Bir hâtırayla yaşadığımız olur.

Ah o yaz gecesi, o mehtap, o havuz!
Balkonundan gül atan cömert sevgili!
Aşkınla deli divane olduğumuz,
Sarmaşığa tırmandığımızdan belli.

Belki bugün bu yaşta tekrar olunmaz,
İlk aşk gecesinin mâsum yeminleri,
Fakat nerde ilk öpüşün verdiği haz?
Saadet bilmiyorum o hazdan gayri.

BAHAR GELİYOR

Damlardaki kar, saçaklardaki buz,
Kanı kaynıyan suya dar geliyor.
Haberin var mı? Oluklardan sonsuz
Akan su sesinde bahar geliyor.

Duy güneyden estiğini rüzgârını,
Göreceksin neler olacak yarın.
Yuvada çırpınan yavru kuşların
Uçmak hevesinde bahar geliyor.

Sabret komşu kızı, yakındır o gün
Bakarsın arsızın belirmiş göğsün.
Cıvıl cıvıl söylediğin türkünün
Oynak nağmesinde bahar geliyor.

ANACIĞIM

Bir gün sılaya geldiğimde,
Bir şeyler sezersen hâlimde,
Hiç şaşmıyasın anacığım.
Başımı koyup dizlerine,
Uzun uzun ağlıyacağım
Bütün insanların yerine.

KIRKINCI ODA

Kırkıncı odanın kapısındayım;
Ne varsa bu kapı arkasındadır.
Açsam ya açmasam kaygısındayım;
Aklım iki cihan arasındadır.

Kim bilir neler oluyor içerde
Yarab! İnsan bahtım hangi ellerde?
Ha ben ha masaldaki o şehzade;
Gönlüm bir güzelin sevdasındadır.

HAREKET

Müzeden hoşlanmam,
Mezarlıkta işim olmaz,
Çarşı pazar dururken,
Nerde harcket ben orda.

Yolda olmalıyım yolda!
Yeni bir zafer attığım her adım.
Vapur mu tren mi kalkmalı
Ben biner binmez.

Es rüzgâr es!
Dönsün yeldeğirmeni!
Yelken rüzgârda yelken olur;
Bahar gelse gelse rüzgârla gelir.

Kadın raksederken güzeldir,
Bayrak dalgalandıkça,
Deniz köpürdüğü zaman,
İnsan ihtirasla yaşarken.

ÇARESİZ

Civcivli yerine düştüğüm halde
Bir kerre olsun olta atamadım.
Pul pul balıklarım kaldı hayalde;
Yaz geçti, çipuradan tadamadım.

Ne güler yüz kâr etti ne tatlı dil:
Çaresiz bıraktı bu sahil;
Karım kardeşim anam babam dâhil,
Hiç kimselere dert anlatamadım.

NEDENDİR YARAB

Açtığımız her bahçede baharmış; doğru.
Hangi dala el atsak yemiş varmış; doğru.
Doğrudur en güzel dünyada olduğumuz;
Sanki şeytan tüyü var dağında taşında.
Fakat nedendir Yarab bu susuzluğumuz,
Suyu gürül gürül akan çeşme başında.

ÇOCUKLUK

Affan dedeye para saydım,
Sattı bana çocukluğumu.
Artık ne yaşım var ne adım;
Bilmiyorum kim olduğumu.
Hiçbir şey sorulmasın benden;
Haberim yok olan bitenden.
Bu bahar havası, bu bahçe;
Havuzda su şırıl şırıldır.
Uçurtmam bulutlardan yüce,
Zıpzıplarım pırıl pırıldır.
Ne güzel dönüyor çemberim;
Hiç bitmese horoz şekerim!

İNSANLIK HIÇKIRIKLARI

Geceyle bir durgunluk oldu suda;
Balıklar yosunlar gibi uykuda.

Dallarda rüzgâr hışırtısı dindi;
Bütün kuşlar yuvalarında şimdi.

Kokusuyla başbaşa kaldı çiçek,
Artık emniyette hem fil hem böcek.

Yarab! Semada yıldız, yerde kabir,
Her şey batınca huzur içindedir.

Ürperten bu sâkin karanlıkları,
Baştan başa insan hıçkırıkları.

HEPİMİZE DAİR

Yalnız kendi başın mı dertli sanırsın,
Gölgesi yeryüzünde âvare insan?
Taş da istemezdi yosun tuttuğunu;
Solmakta her çiçek kokusu uçunca.
Tasadır ağaca rüzgârda yaprağı;
Her kuş yanar az çok ölen yavrusuna;
Sivrisinek de halinden memnun değil;
Vızıltısı şikâyet makamındadır.

YAZ GECESİ

Ne çok yıldızın var, saymakla bitmiyor
Meltemi cana can katan yaz gecesi!
Olsa olsa şükran duası olacak
Saksıda sardunyanın kokusu kadar
Dalda ishak kuşunun türküleri de.
İnanırım güzel gece inanırım.
İbadet gibi bir şey teneffüs etmek.

MİSAFİR

Bir gece misafirim olsan yeter;
Dolar odama lâvanta kokusu;
Soğur sevincinden sürahide su.
Ay pencerede durup durup güler.

Havva kızlarının en dilberini
Görsün diye aya karşı soyunsan!
Okşasam, öpsem, öpsem, koklasam bir zaman,
Vücudunun ürperen her yerini.

Teneffüs eder gibi seviştikçe,
Doğacak çocuğum aklıma gelir;
Şiir söylerim saadete dair,
Odama misafir olduğun gece.

YOLDAŞLAR

Atımla beraber yatar kalkarım,
Müsavidir doğan günden payımız.
Köpeğimle güluştüğümüz olur.
Ekin tarlasından kalkınca tavşan

Kış günü kedimle soba başında.
Hülyalarımız karşılıklı açık
Selâmlaşırız bahçeden bahçeye
Bana kardeşlerimden daha yakındır,
Bir cami avlusunda bahar günü,
Önüne yem serptiğim güvercinler.
Hep mihnet günümün yoldaşlarıdır,
Nuh'un salındaki filler, tırtıllar.

BİR SAADET

Ne bir kelime konuştuk,
Ne işaret çektik birbirimize,
Fakat gerçektir seviştiğimiz
Vapur kalkıncaya dek,
Gözgöze gelmekle sade.
Bir saadet gibi hatırlıyorum,
Yasemin kokusu ondan,
Teneffüsü benden,
Bir yaz akşamı,
Kandilli iskelesinde!

BEN DE BİR İNSANIM

Şaşacak ne var bunda bilmem,
Şaşacak ne var bunda bilmem,
Pijamayla başka adamsam,
Elbiseyle başka birisi,
Tıraş da beni değiştirir,
Ayakkabı boyası bile.
Ya hava, ya günün saati;
Ya kahvesini içtiğim dost?
Hepsinin hakkı yok mu bende,
Geçen kadının gülüşünden
Elimdeki mektuba kadar?
Icabetmez mi hoş görünmek
Üsküdar'daki akrabaya,
Ayda yılda bir uğradığım.
Ben de bir insanım nihayet.

BAHAR SARHOŞLUĞU

İlk sevgilimin gülüşüne benzer
Bir Nisan havası değil mi esen?
Zincirlere, kelepçelere inat,
Kanatlarımı açmak zamanıdır;
Allaha ısmarladık kaldırımlar.

Giyenler düşünsün dar elbiseyi;
Ölçülü sözü, hesaplı adımı.
Ben kurtuldum kafeste kuş olmaktan;
Saltanat sürer gibi uçuyorum,
Erik ağacı, gelin olduğu gün.

Hayranım bu şehrin bacalarına.
Nasıl derinden gökyüzüne doğru
İrili ufaklı, hep bir ağızdan,
Bir türkü söylüyorlar öyle sessiz!
Dumanın daim olsun güzel baca!

Yuvası saçakta kalan kırlangıç,
Yavrusu dallara emanet serçe,
Derken camiler üstünde güvercin.
Minareler hatından geçiyorum
Gökyüzü mahallesi İstanbul'un.

Süt beyaz bir martıyım açıklarda.
Gemilere ben yol gösteriyorum,
Buğday ve haç yüklü gemilere.
Bir kanat vuruşta bulutlardayım;
Bir süzülüşte vatanım dalgalar!

HEPSİNDEN BETER

Kimi insan derbeder,
Ömrünü heba edip gider.
Kimisi maişet derdine düşmüş,
Ihtiyattan bihaber.
Olmıyacak işler peşinde,

Kimisi taban teper.
Kimisi dul, kimisi öksüzdür,
Alınyazısı kahreder.
Aklından zoru var kiminin;
Merhamet ister,
Ben sevda çekerim,
Hepsinden beter.

NEDİM'E DAİR

Mevsimin tam lâle zamanı,
Geçtiğim bir akşam Sâdâbat'tan,
Koltuğumda Nedim divanı.

Sorma ne kalmış o hayattan?
Ne def-i gam eyliyen şarap,
Ne mesti-naz... Sâdâbat harap.

Sâdâbat değil, Kâğıthane;
Çingenenin fal baktığı yer;
Lâle devri ancak efsane.

Koca Nedim? N'oldu o günler?
Dilde lezzet bunca mısraın
Söylemiyor nerde mezarın.

SEVDALI

Gönül sende, göz yolda kaldı;
Ne postacı semtime uğrar,
Ne turnalar selâm getirir;
Vefasız çıktın Beşiktaş'lım.

Katlanmaksa katlanıyorum,
Kimselere belli etmeden.

İyi kötü bir iş tutmuşum;
Acısı tatlısı hep bir.
Ha Ankara, ha Çemişkezek;
Senden uzak olduktan sonra.

Nerde olsa yaşıyor insan;
Nerde olsa bir gün ölmek var.

Sen ilk aşkım, ilk gözağrımsın;
Dünyalara değişmem seni,
Keyfimden uçtuğum oluyor,
Rüyama girdiğin geceler.

Bayram sabahı bile olsa,
Sensiz doğan günü neyleyim!

PEYZAJ

I

Gökyüzüne ağaç desen türkülerinde,
Ağaca gökyüzü,
Bir şey değişmiş olmaz
Pencereden baktığım zaman.
Ne kuşlar şaşırır dallarını,
Ne yıldızları koparmak mümkün olur.
Eksilmez etrafta yeşillik;
Bu kubbenin maviliği devam eder.

PEYZAJ

II

Çocuklar taş atmasın,
Gemiler geçmesin üzerinden,
Hiç kıpırdamasın balıklar,
Rüzgâr da esmeyiversin,
Suların durulduğu bir saat olsun;
Gör denizin güzelliğini!
Hele mehtap da varsa,
Üstünde at koşturacağın gelir.

PEYZAJ

III

Leylekler gagalarını ne çok takırdatır;
Duyamazsın başka bir saz bahar geceleri,
Leylekler bana yalnızlığımı hatırlatır;
Ay ışığından uyunmaz bahar geceleri.

Çift olmak, sevişmek lâzım böyle gecelerde!
Bacalara yuva kurmuş sevdalı leylekler.
Gagalarını takırdatarak perde perde
Ay ışığı devam ettikçe sevişecekler.

PEYZAJ

IV

Akşam oldu diye yakma lâmbayı;
Böyle gölge severim manzarayı.
Sen yalnız türkünü söylemeğe bak.
Karanlıkta çıkan ses daha berrak.

Karanlıkta söylediğin müddetçe
Sesinden semaya akseden bahçe,
Sâkin güllerini açtıkça bir bir,
Bunalmış ruhların tesellisidir.

CAN YOLDAŞI

Ne işim var benim bu dağ başında
Kartallara ısınamadım gitti,
Bulutlara doydum desem doğrudur
Hazret-i Musa olmak kolay değil.

Denizin yakınlığı ayrı bir dert,
Diyelim üç beş gün balığa çıktın;
Sonra beklemek lâzım vapurları.
Anlaşılan çok çekmiş Napoleon.

Neyleyim böylesine ıssız yerde?
Can yoldaşı olmadı mı neylersin
En güzel tabiat manzarasını?
Cennet bile olsa orda yaşanmaz.

TESELLİ TARAFI

— Kemal Uluser'in ruhuna ithaf —

Korkacak ne var bunda,
Bir parça metin olmak yeter.
Kısmetimiz kalkmış diyerek buralardan,
Bir gurbet yolculuğu niyetine,
Eşe dosta veda edersin,
Beni unutmayın dersin.

Hatırdan çıkarmayın beni;
Mektup yollamak vadinde bulunursun,
Elin değip yazabilirsen.
Dağ dağa kavuşmaz,
İnsan insana kavuşur!
Sen de avunursun,
Biz de avunuruz.
Ölüm bahsinde ümit insanlara mahsustur.

YAŞIM İLERLEDİKÇE

Yaşım ilerledikçe daha çok anlıyorum
Ne büyük nimet olduğunu ah ey güzel gün!
Boş yere üzülmekte mânâ yok anlıyorum,
Kadrini bilmek lâzım artık her açan gülün;
Şükretmek türküsüne daldaki her bülbülün!
Yanmak da olsa artık aşk ile yaşıyorum.

GÜN OLUR Kİ

Gün olur ki ne gökyüzü para eder,
Ne deniz kenarı, ne bağlar bahçeler.
Gün olur ki ne kız ne rakı ne şiir,
Hiçbir şey insanı sarsmaz, kandıramaz;
Her çeşmeden boş döner elindeki tas.
Gün olur ki çıldırmak işten değildir.

BİR AŞK HATIRASI

Yalnız o yaşta âşıklara mahsus
Şeffaf mı şeffaf yaz akşamlarında,
Çok zaman kaçamak buluştuğumuz,
Gün görmüş, cmektar çamlar altında.

Neydi o rüzgâr ılgıt ılgıt esen?
Neydin güzelim, ne türlü dilberdin!
Hani ya bir gülüşünle istesen,
Dünyayı gözümden azâdederdin.

Sevdalı kolumun çizdiği kavis,
Sararken her sefer ince belinden,
Sanırdım kavsikuzahlarla ikiz,
İkiz çıkmıştır o Tanrı elinden.

MİSAFİR ADAM

Bir kerre misafire çıkmış adın;
İstesen istemesen gideceksin.
Mihnet payı da olsa bu hayatın,
Güler yüzle katlanmayıp neylersin.

Ötede ne var ne yok belli değil;
Kimse bilmiyor nedir karşı kıyı.
Gününün kadrini kıymetini bil;
Balını almadan salma arıyı.

Bir gül açabilir her nefesinde;
İstersen teneffüs etmekle mest ol.
Hele sevgi hele iyilik bahsinde,
Baharda tabiat gibi cömert ol.

TEREKE

Ben ölürsem ölürüm bir şey değil;
Ne olursa garip eşyama olur.
Bir hayır sahibi çıkar mı dersin,
Mektuplarımı iade edecek?
Ya kitaplarım, ya şiir defterim?
Yanarım bakkal eline düşerse.

Kim bilir bu döşekte kimler yatar,
Hangi rüyaları örter bu yorgan;
El sırtında böyle zarif duramaz,
Ismarlamadır elbisem, pardesüm;
Her ayağa göre değil kunduram;
Bu kravat ben bağladıkça güzeldir;
Bu şapkayı kimse böyle giyemez.

POSTACI

Boşuna çalıyorsun
Postacı,
Boşuna çalıyorsun kapımı.
Artık benim değildir,
Üstünde ismim adresim yazılı mektuplar.
Git başkalarını sevindir
Git başkalarını mahzun et,
Bana hükmün geçmez artık.

Bir aşkım varsa bugün
Bahçemdeki çiçeklerdir,
İnsanlara değil,
Boşuna çalıyorsun kapımı,
Postacı,
Boşuna çalıyorsun.

TREN

Nereye bu gece vakti,
Güzel tren garip tren?
Düdüğün pek acı geldi,
Hatıra neler getiren.
Çok mudur mendil sallamam,
Her yolcu az çok âşinam.
Haydi yolun açık olsun;
Geçtiğin köprüler sağlam.
Tüneller aydınlık olsun.

ŞAŞIRTMACA

İşte Birsen, o cilveli kız;
Saçları yüzüne dökülen,
Gözgöze geldik, a Mübeccel!
Güldü, Meğersem Semiha'ymış!
Konuşunca tanıdım, Türkân!
Oturdu, baktım, Nazmiye'dir.
Müjgân oluvermiş öperken:
Soyundu, gördüm ki o değil.
Sahiden sen kimsin güzelim?

DÂVET

Boş ver diyordu uykumda ölüler,
Boş ver kardeşim dünya işlerine,
Değer mi sevincine, kederine;
Hatırladıkça güldüğümüz şeyler.

Duymak istemez misin daha derin
Gül bahçesinde bülbül sesini;
Ebedî kılmak vuslat gecesini;
Saymak saçlarını tel tel o yârin.

Gel diyordu uykumda ölüler gel;
Ne hayâl ettinse kavuşmak mümkün.
Suyun, ateşin ötesinde sütün
Bir şey var ki, hayattan daha güzel!

HEP YAŞADIĞIMA DAİR

Bu gölge her pazar günü,
Bu şehir, bu tren sesi,
Gök bildiğim bu mavilik,
Yeşil dallardan süzülen.
Oturduğum rahat koltuk,
Beyaz örtüsü masanın,
Sigaram, kahvem, gazetem,
Elimin çizdiği kavis,
Kovmak için sinekleri;
Kolumda işleyen saat
Ve esnemem arada bir,
Hep yaşadığıma dair.

İNSAN HALİ

Bana da yolculuk göründüğü gün,
Bulunmasına bulunur sanırım
Tabutumu taşıyacak üç beş dost;
Arkamdan ağlıyacak bir kızcağız.
Fakat zamanla dostlar unuturlar;
Sevgiliyi bir başkası avutur.
İstemem o dehşet gün gelip çatsın;
Bana kimseler anam kadar yanmaz.

GARİP KİŞİ

Bu akşam ilk olarak ağladım,
Bekâr odamın penceresinde.
Hani ev bark? Hani çoluk çocuk?
Ne geçti elime bu hayatın
Meyhanesinde, kerhanesinde?
Yatağım her gece böyle soğuk.
Saadet bu ömrün neresinde?

CEM

Besbelli bu kadeh senden yadigâr ey Cem;
Elimizde garip garip parıldar ey Cem,
Vermiyor amma sana verdiği neş'eyi;
Nerde senin dem sürdüğün zamanlar ey Cem?

HERKESİN GECESİ

Tut kendini, belli etme kardeşim,
Görmiyeyim gözyaşını valide,
Ne dalarsın öyle güzel daktilo,
Beni rahat bırak küçük satıcı,
Ne gelir ki elimden sizin için?
Benim de dertlerim bitmez söylesem!
O kadar çok ki etrafta karanlık.
Herkesin gecesi kendine yeter.

ADA'YA DAVET

Bana sor güzelim, üzme kendini,
Ben şairim,
Elbette bilirim
Bu yağmurun ne zaman dineceğini;
Ne zaman açacağını havanın;
Adaya kaçta vapur var.
Çamlarda nasıl sevişir âşıklar.
Tadını, lezzetini o sevdanın.
Şöyle bir gülümseyiver,
Derhal dinecek yağmur.
Haydi bizi bekliyor vapur;
Bu tramvay Köprüye gider.

YARIN PAZAR DEĞİL

Ben mi öylesine sevdalıyım,
Sen mi sahiden bunca dilbersin!
Herhalde sevişmek hârika şey;
Kolların boynumdan çözülmesin.

Yarın pazar değil karıcığım;
İşe gitmek var, takdir edersin.
Keşke hiç bitmeseydi bu gece,
Daha, daha çok sevişmek için.

FERMAN SENDEDİR

Nedim'in gözünden ırak o dilber,
O dilbersin ki hüsnüan sendedir.
Rüyada görülen bahara benzer,
Bülbülleri mest gülistan sendedir.

Saç bir yana, dünya bir yana düşer;
O gözlere dalan ummana düşer.
Hâlim nakleylemek yârâna düşer;
Yarayı ben aldım, derman sendedir.

Emreyle at koşturam deryalarda
Gemi vapur yürütem sahralarda;
Kuş olam, kanat çırpam semalarda;
Emreyle güzelim, ferman sendedir.

KARASEVDA

Bir kerre sevdaya tutulmıyagör;
Ateşlere yandığının resmidir.
Âşık dediğin Mecnun misali kör;
Ne bilsin âlemde ne mevsimidir.

Dünya bir yana, o hayal bir yana;
Bir meşaledir pervaneyim ona.
Altında bir ömür döne dolana
Ağladığım yar penceresi midir?

Bir köşeye mahzun çekilen için,
Yemekten içmekten kesilen için,
Sensiz uykuyu haram bilen için,
Ayrılık ölümün diğer ismidir.

YALNIZLIĞA DAİR

Can yoldaşın olmazsa olmasın,
Yalnızım diye hayıflanmıyasın.
İğilmiş üstüne gökyüzü masmavi;
Bir anne şefkatine müsavi;
Üç adım ötede deniz;
Dosttur ne öfkesi ne durgunluğu sebepsiz
Bir derdin varsa açabilirsin ağaçlara;
Ağaç yaprak verir sır vermez rüzgâra.
Ve kış yaz
Dalda kuş eksik olmaz.
Dağ başında duman.

Yalnızlık nedir göreceksin öldüğün zaman.

HAYAL ETTİĞİM ŞEY

Gök mavi mavi gülümsüyordu,
Yeşil yeşil dallar arasından.
Altın sesi birdenbire sordu :
«Ne haber eski aşk yarasından!»

«Kapandı, dedim, bitti karanlık;
Vuslatla sona erdi o çile;
Bu huzur şelâlesi aydınlık
Yeni bir çığdır başlar seninle.

Mevsim bahar devamlı bir yazdı;
Okşanmak devresindeydi rüzgâr;
Yukarıda bulutlar bembeyaz,
Gelinlik elbisesi bulutlar.

Nihayet bahtiyar başımızı
Bir yastığa attığımız günden,
Aşkın hayata verdiği hazzı
Neden sonra tattığımız günden

Bir ömür sürüyoruz, bihaber,
Günün beyhude dağdağasından,
Gök hâlâ mavi ve gülümser,
Yeşil yeşil dallar arasından.

YALNIZLIĞIMIZ

Koskoca Tanrı gökler ardında,
Beyler, paşalar saltanatında,
Birçokları sefâlet katında,
Mecnun'u, Leylâ'sı vuslatında,
Kim yalnız değil ki hayatında?
Ya ölüler serviler altında?

ŞİİR

Kızoğlan kız güzelliğinde şiir;
Hem sevgili hem dost, hem anne yüzü,
Hâlâ beni mest ettiği gecedir
Sanırım hem yeryüzü hem gökyüzü.

Mecnun'um : Şikâyet etmem Leylâ'dan;
Başıma ne dertler açtığı halde.
Ne mümkün vazgeçsin bu sevdadan?
Bir kerre karar kıldık bu hayalde.

OTUZ BEŞ YAŞ ŞİİRİ

Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünürsünüz;
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hâtırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.

Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçıncı bahçe gördüm tarûmar?

Neylersin ölüm herkesin başında.
Uyudun uyanmadın olacak.
Kimbilir nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak
Taht misali o musalla taşında.

SON

İÇİNDEKİ ŞİİRLER

Gün oksilmesin ... 7
Kulak ver ki ... 8
Gündüz ... 9
Madem ki vakit akşam ... 10
Deniz ... 11
Perişan sofra ... 12
Mezarlık ... 13
Sayıklıyan ağaç ... 14
Sanatkârın ölümü ... 15
Serenad ... 16
Korktuğum şey ... 17
Memleket isterim ... 18
Şaşırdım kaldım ... 19
Ölüm I ... 20
Ölüm II ... 21
Şubat günü ... 22
Her günkü şarkım ... 23
Hâtıralar ... 25
Gençlik böyledir işte ... 27
Ölümden sonra ... 30
Gece Şarkısı ... 31
Allahı ararken ... 32
Bir uykusuzluk gecesi ... 35
Dosem ki ... 36
Sulh bir hâtıra oldu ... 38
Çilingir sofrası ... 39
Bir haritam vardı benim ... 40

İmkânsız dostluk ... 41
Kuşlar ... 42
Bu sabah hava berrak ... 43
Bir de baktım ki olmuşüm ... 45
Biz nerdeyiz sevgilim? ... 46
İnsan oğlu ... 47
Nü ... 48
Robenson ... 49
Hastanede ziyaret günü ... 51
Yanlış bilmesinler beni ... 52
Sila ... 53
Çocuk bahçesinde gezerken ... 54
Öyle dalmışım ki ... 55
Bir ölünün ağzından ... 56
Bugün hava güzel ... 57
Ajans dinlerken ... 59
İlk cemre ... 60
Yalan ... 61
Gündüz olsun ... 62
Ölüm tehlikesi ... 64
Bugun ... 65
Affet bizi lâmba ... 67
Bugun cuma ... 69
Bütün bir yaz ... 71
Bahur yeli ... 72
Uçtu uçtu ... 74
Paydos ... 75
Abbas ... 77
Aşk ... 79
Dalgın ölü ... 80
Ben aşk adamıyım ... 81

Su sesi ... 83
Âkıbet ... 84
İlk aşk ... 85
Bahar geliyor ... 87
Anacığım ... 89
Kırkıncı oda ... 90
Hareket ... 91
Çaresiz ... 93
Nedendir Yarab ... 94
Çocukluk ... 95
İnsan hıçkırıkları ... 96
Hepimize dair ... 98
Yaz gecesi ... 99
Misafir ... 100
Yoldaşlar ... 102
Bir saadet ... 104
Ben de bir insanım ... 105
Bahar sarhoşluğu ... 106
Hepsinden beter ... 108
Nedim'e dair ... 110
Sevdalı ... 112
Peyzaj I ... 114
Feyzaj II ... 115
Feyzaj III ... 116
Feyzaj IV ... 117
Can yoldaşı ... 118
Teselli tarafı ... 120
Yaşım ilerledikçe ... 122
Gün olur ki ... 123
Bir aşk hâtırası ... 124
Misafir adam ... 126

ıreke 128
ıstacı 130
ren 132
Şaşırtmaca 133
Dâvet 134
Hep yaşadığıma dair 136
İnsan hali 137
Garip kişi 138
Cem 139
Herkesin gecesi 140
Adaya dâvet 141
Yarın pazar değil 142
Ferman senindir 143
Kara sevda 145
Yalnızlığa dair 147
Hayal ettiğim şey 148
Yalnızlığımız 150
Şiir 151
Otuz Beş Yaş Şiiri 152

Büyük eserler

Cahit Sıtkı ve Otuz Beş Yaş,
birbirine karışmış iki ad...
Birini anınca, ötekini hatırlamamak olanaksız
Bu kitap günümüz edebiyatının
en çok tutulan, en çok sevilen
yapıtlarından biri oldu.
Değerinden bir şey yitirmeden
yarına kalacağına da inanıyoruz.
Otuz Beş Yaş'ın birinci baskısı
1946'da Varlık Yayınları'nın
ilk kitabı olarak çıkmıştı.
Şimdi ondördüncü baskısını yaparken
ne yazık ki, büyük şair artık aramızda yaşamıyor.
Ama Türk ulusu durdukça
anısının ölmeyeceğine inanıyoruz.